

NKA PÁLYÁZAT

505111/04911.

Egyedi dokumentumok restaurálása, állományvédelmi munkáinak támogatására

I. ELHELYEZÉS

A kötetek restaurálása 2026. május 8-án fejeződött be. elhelyezésre a kőszegi városi múzeum, könyvtár és levéltárakon belül a kőszegi városi levéltár jurisics tér 2. szám alatti épületének raktárában, térképtároló szekrényekben került.

II. RESTAURÁLÁSI DOKUMENTÁCIÓ

II/1. Kőszeg Szabad Királyi Város polgárkönyve 1. kötet 1651–1764

1. Száraz tisztítás

A könyvet első lépésben szárazon tisztítottam, radírral, ecsettel, ezzel a tárgy felületén megült szennyeződések távolítottam el. (por, penészpórá stb.)

2. A kötet szétbontása

A kötetet óvatosan szétbontottam a könyvtestet kiemelttem a borítóból. A gerincet meg kellett tisztítani az előző ragasztóanyagtól, amit részben mechanikusan szikével, részben metil-cellulózzal megkenve és duzzasztva távolítottam el.

A táblákon maradt bőr részeket alábontottam 2cm-es szélességben. A gerincen lévő bőrt is megtisztítottam az előző ragasztóanyagtól és papíroktól.

4. A könyvtest fűzése és összeállítása

A könyvtestről leszakadt 4 ívet visszavarrtam a könyvtesthez. A fűző madzagot meghosszabbítottam egy másik madzaggal átvarrva kiszálaztam. A gerincet keményítővel megkentem és a fűzések között japánpapírral kasíroztam. Ezután rögzítettem a könyvtáblát a könyvtesthez, úgy hogy a madzagot beragasztottam a tábla tükör lapja alá.

5.A könyvtábla bőrreszeinek javítása

A bőrhiányokat kecskebőrrel egészítettem ki. A bőrt a legvilágosabb részekhez hasonló árnyalatúhoz megfestettem bőrfestéssel (fémkomplex színezék) . A gerinc részére festett bőrt serfelés utáni felhúztam keményítővel a könyv gerincére és a táblákra, amit présben bordánál lekötözve hagytam megszáradni.

A könyv tábla sarok bőr borításai is hiányosak és sérültek voltak így azokat is a megfestett és serfelt bőrral pótoltam ki.

Ezután szintén keményítővel ragasztottam fel az eredeti bőr gerincet az új bőrre.

3.A könyvborító javítása

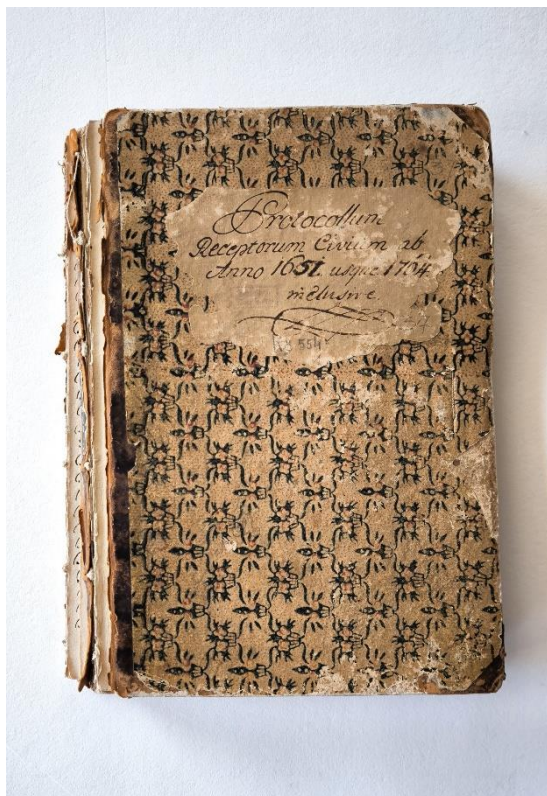
A borítólapot mivel 90 százalékban megvolt, nem cseréltem le hanem ahol szakadt volt festett savmentes papírral javítottam ki, CMC. vel ragasztva. A festést akvarell festékekkel végeztem el a borító papír alapszínéhez hasonló árnyalatúra.

Végül a könyvtábla belső nyílását egy japánpapír csíkkal erősítettem meg.

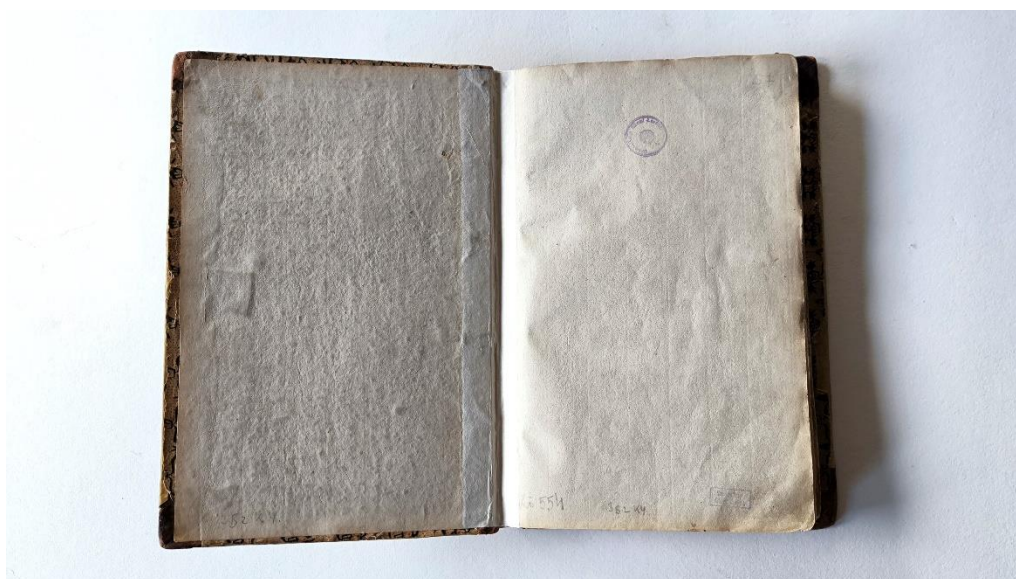
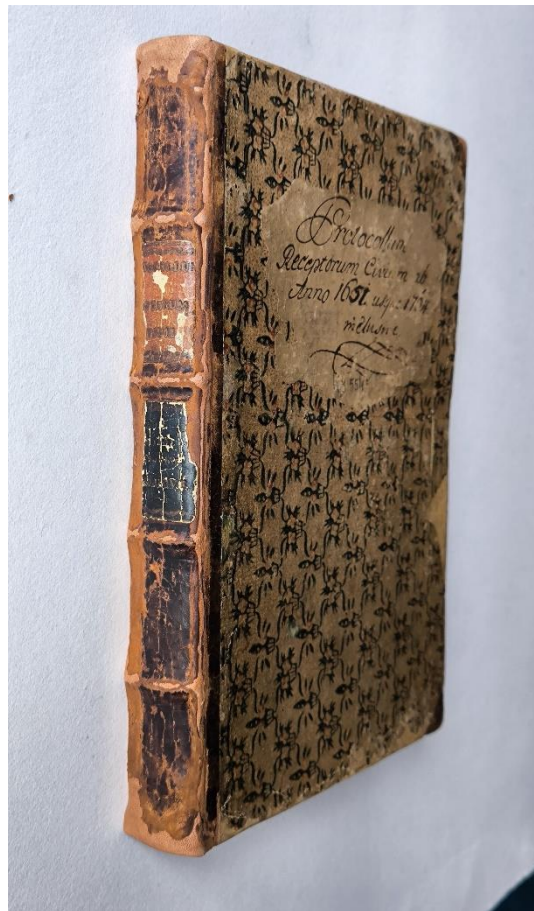
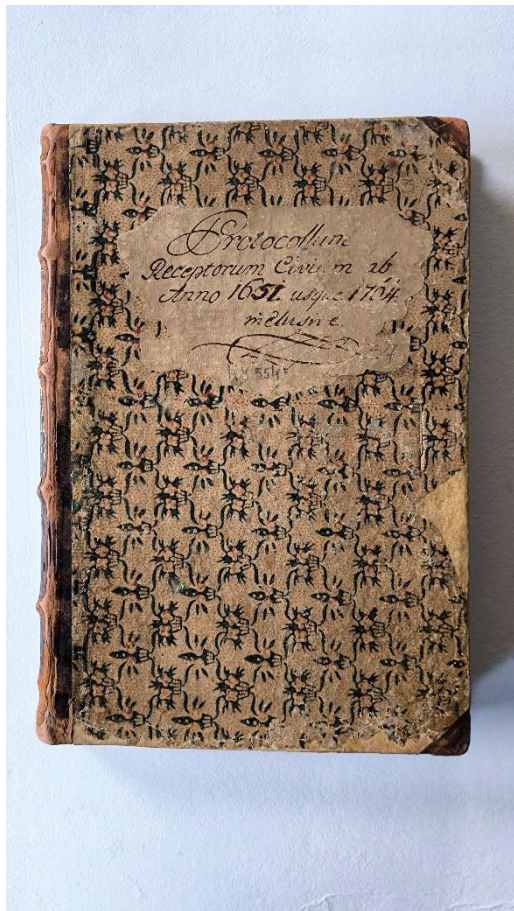
7. Tárolási javaslat

A konzervált és restaurált tárgyak tárolása savmentes papírban vagy dobozban csomagolva ajánlott tárolni. A kötetnek megfelelő körülmények: **18-21°C**, **45-55%** relatív páratartalom, **UV mentes** környezet. Az tárgy mozgatása, illetve kiállítása **vízszintesen** lehetséges.

RESTAURÁLÁS ELŐTTI KÉPEK

RESTAURÁLÁS UTÁNI KÉPEK

II/2. Kőszeg Város Tanácsa iratainak mutatókönyve 1830–1832

1. Száraz tisztítás

A könyvet első lépésben szárazon tisztítottam, radírral, ecsettel, ezzel a tárgy felületén megült szennyeződések távolítottam el. (por, penészspóra stb.)

2. A kötet szétbontása

Az hátsó táblaborító még épen illeszkedett a könyvtesthez így azt nem vettem le, az első könyvtábla plusz egy ív teljesen szétvált a könyvtesttől, így azt külön kezeltem. A gerincet meg kellett tisztítani az előző ragasztóanyagtól, amit részben mechanikusan szikével, részben metil-cellulózzal megkenve és duzzasztva távolítottam el.

A táblákon maradt bőr részeket alábontottam 2cm-es szélességben. A gerincen lévő bőrt is megtisztítottam az előző ragasztóanyagtól és papíroktól.

3. A borítópapír lebontása

A táblán lévő borítóanyag nagyon szakadt volt és hiányos így indokoltnak találtam, hogy eltávolítsam a tábláról és újat kapjon. Ehhez metil-cellulózzal duzzasztottam a borítópapírt, ezután letakarva vártam kicsit míg megduzzadt és utána óvatosan szikével távolítottam el a könyvtábláról. Egy nagyobb részt, sikerült épen leválasztani, amit kimostam, kézi papírontással kiegészítettem ezt a könyv mellé csomagoltam.

4. A könyvcímke javítása

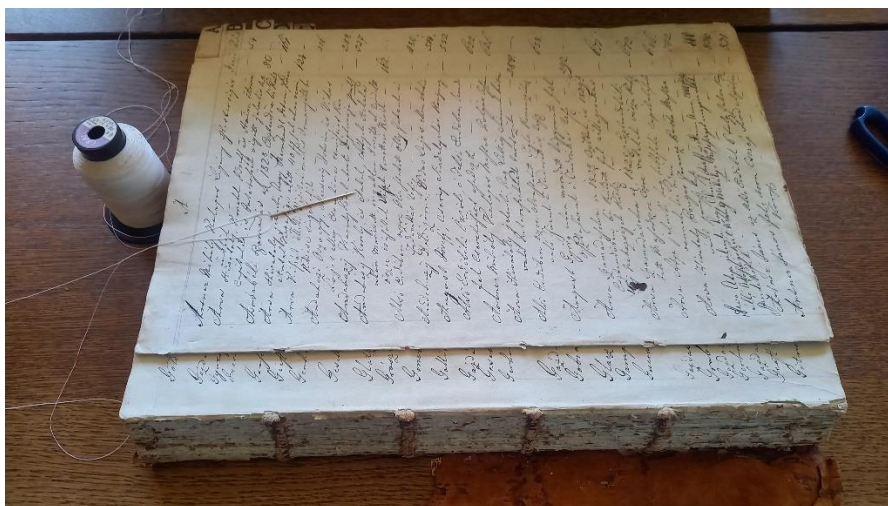
A könyv pajzs alakú címkéjét szintén metil-cellulózos duzzasztással emeltem le a borítóról. A címke egyik része hiányzott, ezért azt papírontással kiegészítettem és az eredeti formára kivágtam.

5. A könyvtest fűzése és összeállítása

Az első ív szakadt részeit japánpapírral és metil-cellulózzal javítottam meg. A könyvtestről leszakadt egy ívet a felső táblával együtt vissza fűztem a könyvtesthez.

Mivel a gerinc formája deformált volt, kalapáccsal alakítottam ki az eredeti formájára majd a gerincet keményítővel megkentem és fűzések között japánpapírral kasíroztam és hagytam megszáradni.

6. A könyvtábla bőrreszeinek javítása

A bőrhiányokat kecskebőrrel egészítettem ki. A bőrt a legvilágosabb részekhez hasonló árnyalatúhoz megfestettem bőrfestékkel (fémkomplex színezék) . A gerinc részére festett bőrt serfelés után felhúztam keményítővel a könyv gerincére és a táblákra, amit présben bordánál lekötözve hagytam megszáradni.

Az eredeti bőr részeket szintén keményítővel ragasztottam vissza az új bőrgerincre.

A könyv tábla sarok bőr borításai is hiányosak és sérültek voltak így azokat is a megfestett és serfelt bőrral pótoltam ki.

3.A könyvborító javítása

A könyvborító mivel nagy százalékban volt hiányos és foltos, így annak a lecserélése mellett döntöttünk a levéltáros kollégával együtt. Az eredeti borítópapírt CMC vel pakolást végezve, amit tudtam óvatosan leemeltem, és papírontással kiegészítettem. Ezt beszkenelve és szerkesztve kinyomtattunk és evvel borítottam be a könyvet.

Ezútan ragasztottam vissza a pajzsalakú címkét.

Végül a könyv belső táblájának nyílásába megerősítésként beragasztottam egy japánpapír csíkot.

7. Tárolási javaslat

A konzervált és restaurált tárgyak tárolása savmentes papírban vagy dobozban csomagolva ajánlott tárolni. A kötetnek megfelelő körülmények: **18-21°C**, **45-55%** relatív páratartalom, **UV mentes** környezet. Az tárgy mozgatása, illetve kiállítása **vízszintesen** lehetséges.

Szombathely 2026-május 21.

Gereben Zsófia

papír- és bőrrestaurátor művész

RESTAURÁLÁS ELŐTTI KÉPEK

RESTAURÁLÁS UTÁNI KÉPEK

